

Lina Bengtsdotter
BEATRICE

Tõlkinud Aive Lauriste

Ennale ja Elmirale. Pidage vastu.

Nad istusid ringis põrandal, kõigil öösärgid seljas, tuhvliid jalas ja hibernaalrütsid peas. Minu esimene mõte oli, et nad on kamp vaimuhaigeid, kes on elu valele poolele sattunud, õnnetud hinged, kes pole pärast pöördtoole, põrandaluuke ja lobotoomiat hõlmavaid protseduure hingerahu tagasi saanud.

„On seal keegi?“ küsis hääl. „Astu pimedusest välja, võõras.“

„See olen mina.“

„Astu sisse, Sara,“ lausus Lo. „Me pidime just muinasjuttu kuulama hakkama.“

Ma astusin tuppa, tüdrukuteringi keskel seisid küünaldega pudelid. Leegid heitsid nende kahvatutele nägudele mütsiservade alla pikki varje.

„Mis saab, kui keegi meid siit avastab?“ küsisin.

„Keegi ei avasta meid,“ ütles Lo ja tegi mulle enda kõrvale ruumi. Ta võttis pudeli Nickilt üle.

Hingerahu, tavatses isa piiritusjookide kohta öelda, *pudelitäis hingerahu*. Ja tal oli õigus, mõtlesin, kui lasin kõrvetaval vedelikul mööda kurku alla valguda ja tundsin survet rinnus järele andmas.

„Jätka, Nicki,“ ütles Lo.

Nicki langetas pea ja jätkas. „Elas kord tüdruk ...“ Ta tõstis pea ja palus meil kõigil silmad sulgeda.

Ma sulgesin silmad ja soovisin, et oleksin tüdruk, kes usub muinasjutte ja päikeselugusid. Ma tahtsin, et meiegi jaoks leiduks kuskil lootust, et me pääseksime hullumajast tervete ja tugevatena ning saaksime elada normaalset elu, ei midagi erakordset, lihtsalt tavalist elu.

1

Müراتase baaris oli tõusnud. Charlie kuulis peas kohinat. Ta oleks pidanud ammu koju minema, kuid siis oli ta leidnud kaaslast: sõrmuseta mees, ülikond seljas, istus tema kõrvale ja andis talle lootust, et õhtu võib siiski lõppeda nii, nagu ta tahab.

Nad olid veidi aega rääkinud, kui mees, kelle nimi oli Jack, küsis, kust ta pärit on.

„Stockholmist,“ vastas Charlie.

„Ma mõtlen päriselt. Kas ma mitte kergelt aktsenti ei kuule?“

„Sellest on tükk aega, kui keegi minu aktsenti kommenteeris,“ lausus Charlie. „Arvasin, et olen sellest vabanenud.“

„Ei sa ole. On see Östergötlandi aktsent?“

„Ei, see on segu Västergötlandi ja Värmlandi aktsendist. Ma kasvasin üles täpselt piiri peal.“

„Mis linnas?“

„See oli kõigest väike küla. Vaevalt sa seda tead.“

„Küll ma tean.“

„Gullspång.“

Jacki laup tõmbus kortsu. „Sul oli õigus,“ lausus ta. „Ma pole sellest kuulnudki. Anna andeks.“

„Sa ei pea vabandama.“

„Räägi siis,“ ütles Jack. „Räägi Gullspångist.“

Charlie pidi ütleva, et tal pole rohkem midagi rääkida, kuid neli õlut olid ta jutukaks teinud.

„Ma elasin keskuse külje all väikeses talus.“

Ta jäi vait ja rüüpas klaasist lonksu. „Seal oli kirsimets ja tiseritöököda ja sädelev järv.“

Jack naeratas ja ütles, et see kõlab nagu Astrid Lindgreni lugu.

„Lyckebo,“ ütles Charlie.

„Mida?“

„See oli talu nimi, kus ma elasin. Lyckebo.“

„Kas sa olid seal õnnelik?“

„Jaa,“ vastas Charlie. „Olin tõepoolest.“

Ta oli kusagilt lugenud, et kunagi ei ole hilja endale õnnelikkude lapseõlve välja mõelda. Võib-olla tulebki nii teha. Võimendada ilusat ja peita ära kole, valetada ja ilustada, kuni jääd ise ka seda uskuma.

Jack küsis, kas tal õdesid-vendi on, ja Charlie mõtles pois-tetoale, mis ei saanud kunagi valmis, autodele, mis Betty oli seintele maalinud, voodile, mis pidi kokku pandama.

„Jaa,“ vastas ta. „Mul on vend. Me oleme väga lähedased.“

Olime, mõtles ta. Kuid enam *ei ole*. Ta nägi Johani nagu enda ees, muret, kui kahtlused nende sugulussidemetest päevavalgele tulid.

Ma tõesti loodan, et ma pole su vend.

Ja Charlie vastus: *Ma arvasin, et sa soovisid endale perekonda.*

Johan. Esimestel päevadel pärast tema surma ei suutnud Charlie peatada pildirida, mis jooksis lakkamatult ta peas: Johani pilk, kui ta järvest riideteta tõusis, motellivoodi, kirsivein Lyckebos. Ja siis: kõik see, mida kunagi ei tulnud.

„Mul on õde,“ ütles Jack. „Kuid me peaaegu ei suhtle. Me ei mänginud lastenagi koos, kuigi meil on ainult kaks aastat vahet. Võib-olla sellepärast, et meile ei meeldinud samu asju teha.“

„Minu ja minu venna vahel olid asjad täpselt vastupidi. Meile meeldis samu asju teha. Me ehitasime talu taga metsas kindlusi ja mängisime järve ääres.“

„Kas see järv oli teie krundil?“

Charlie noogutas. Nii võis öelda küll. „Me sõudsime oma väikese paadiga järvele,“ jätkas Charlie. „Ja meil oli rebane. Meil oli rebane, kes oli taltsas nagu koer.“

„On see üldse võimalik?“ küsis Jack. „Rebast ära kodustada?“

Charlie mõtles veresaunale kanalas, Betty sõnadele, et loodust ei saa kunagi loodusest kätte: *nad võivad paista nii taltsad kui tahes, varem või hiljem saavad loomalikud instinktid neist võitu.* Ja siis, kui katastroof oli juba tõsiasi: *Mis ma ütlesin? Kas ma ei öelnud, et see kõik läheb täiega metsa? Näed nüüd, mis juhtus.*

„Jaa,“ ütles Charlie. „Meie rebane oli nagu lammas.“

Jack kummardus lähemale. „Kõlab idülliliselt.“

„See oligi idülliline. Ehtne unelmate elu. Kas sa soovid veel üht?“ Ta noogutas mehe tühja õlleklaasi poole.

„Ma toon,“ ütles Jack, tõsis ja hakkas baarileti poole trügima.

Charlie vaatas talle järele. Ta oli pikk ja tugeva kehaehitusega, kuid mitte see ei paelunud teda. Mehe liikumises oli midagi enesestmõistetavat, pilgus, kui teda vaatas, midagi uudishimulikku, justkui balansseeriks võimaluse ja vastupanu vahel.

„Räägi nüüd natuke endast,“ ütles Charlie, kui mees õllega naasis. „Räägi veel oma tööst.“ Ta oli juba unustanud, mis valdkonnas mees tegutseb.

„Pole midagi erilist öelda,“ lausus Jack. „Majandus pole eriti põnev. Tegelikult tahtsin näitlejaks saada. Kuid mu vanemad ütlesid, et see pole päris töö, niisiis ... ja ma arvan, et ma poleks näitlejana läbi löönud, kuid ...“

„Kuid mis?“

„Mõnikord soovin, et oleksin proovinud, aga pean silmas – mis see mulle maksma oleks läinud? Nüüd ei saa ma kunagi teada, kas see amet oleks mulle sobinud või mitte.“

„Aga kunagi ei ole ju liiga hilja proovida?“ ütles Charlie ja mõtles, mis jama ta suust välja ajab, ja et ükskord on ikka liiga hilja.

„Võtame siis,“ ütles Jack ja tõstis klaasi. „Võtame selle terviseks, et kunagi ei oleks liiga hilja.“

„Ikkagi on kahju,“ ütles Charlie, „et on vanemaid, kes oma lapsi piiravad.“

„Kas seda tegid ka sinu omad?“

„Ei, tegelikult mitte. Mu ema ütles ikka, et võin saada, kelleks tahan, kõigepeale tantsija.“

„Ja kes sinust siis sai?“ küsis Jack.

„Tantsija,“ vastas Charlie. „Minust sai tantsija.“

Kell oli kolmveerand üks. Baari hakati kinni panema.

„Mis me nüüd teeme?“ küsis Charlie.

„Ma olen ... abielus,“ ütles Jack. „Mul on kahju, kui ma ...“

„Pole probleemi,“ ütles Charlie ja üritas pettumust varjata. Ta tundis end petetuna. Miks tal sõrmust ei olnud? Kui mees ei taha, et naine, kelle kõrval ta on vabatahtlikult istet võtnud, teda ära ei lohistaks, peaks tal vähemalt sõrmus sõrmes olema.

„Oota,“ ütles Jack tõustes. „Ma pean silmas, et me võime ometi ...“

„Ma pean koju minema,“ ütles Charlie. „Hommikul tööle.“

„Tantsima?“

„Mida?“

„Ma tahtsin teada, kas sa lähed hommikul tantsima?“

„Jaa.“

„Kas ma võin sind natuke maad saata?“

„Ma saan hakkama.“

„Ma saadan sind meeleldi, kui tahad.“

Charlie kehtas õlgu. Tema korterisse on kõige rohkem viissada meetrit ja mees võib teda saata, kui see talle nii tähtis on.

Oli aprilli keskpaik. Kruusa ja kuiva asfaldi lõhn tegi Charlie ühtaegu vabaks, õnnelikuks ja kurvaks. Ta soovis, et aeg peatuks kevades, et ta pääseks kolleegide üksikasjalike puhkuseplaanide kuulamisest ja tühjusetundest, mis valdas teda siis, kui tal endal puhkus algas.

„Siin see on,“ ütles ta, kui nad tema ukseni jõudsid. „Siin ma elan. Täna õhtu eest.“

„Ja mina tänan sind,“ ütles Jack. „Sinuga oli huvitav rääkida. Sa oled ... teistsugune.“

Aga sina mitte, loodan ma, mõtles Charlie, kui nägi, et mees paistis endamisi aru pidavat.

„Ma tuleksin meeleldi hetkeks üles,“ jätkas ta. „Ma ... pole tegelikult sedatüüpi inimene, kes midagi sellist teeks, aga ...“

Ma tean, mõtles Charlie, kui nad trepist üles läksid. Keegi teist pole sedatüüpi, kuid ometi on teid nii pagana palju.

Ta pistis võtme lukuaugust mööda ja tekitas uksele väikese kriimustuse. Varsti näeb see välja nagu tema eelmise korteri uks, kuhu oleks justkui üritatud sisse murda.

„Nii kena,“ ütles Jack, kui nad esikusse astusid. Ta vaatas lakke, justnagu hinnates, kui kõrge see võiks olla.

Charlie oli ostnud korteri Östermalmi isalt saadud päranduse eest. Hakatuseks ei tahtnud ta Rikard Mildilt

midagi saada, kuid üks kangekaelne advokaat oli veennud teda uhkust alla neelama, või muidu oleks kõik tema teistele lastele ja lesele jäänud. Ja siis oli Charlie mõelnud poolõe üüratule majale Djursholmis ja otsustanud võtta, mis õigusega talle kuulub.

Anders oli see, kes oli veennud teda uude kodusse investeerima. Charlie oli alguses vastu vaieldud. Tema korteril polnud häda midagi. Ja Anders oli selgitanud, et ta ei mõelnudki seda, kuid Charlie peaks siiski tulevikule mõtlema, kui mitte enda, siis vähemalt perekonna pärast, kes tal tulevikus on.

Ei ole mul midagi, oli Charlie vastanud.

Siiski hakkas ta koos Andersiga kortereid vaatamas käima, sest mees vajab pärast lahutust eluaset. Ja selles katusekorteris oli midagi, mis sundis teda armuma. Küllap võis see olla kamin ja sarikad, või suur rõdu, mis pani liblikad kõhus lendama, kui alla vaatasid. Selles korteris kuulis ta teisi spekulante kaaslasele sosistamas, et endine omanik oli end korteris üles poonud. Pärast ülevaatust ütles Anders, et see oli raudselt trikk, et teisi tahtjaid huvi kaotama panna. Inimesed kasutasid kõige haigemaid võtteid, et hinnapakumisi madalal hoida.

Charliele oli see avaldanud vastupidist mõju. Ta ei uskunud endeid, kuid poomiskuuldus süvendas tema tundeid korteri vastu. Ta mõtles Betty sõnadele, kui too rääkis Lyckebost ja sellest, kuidas ta selle pärast endise omaniku enesetappu odavalt kätte sai. *Ühe kaotus, teise võit ...*

Nädal hiljem oli ta pakkumise võitnud ja korter Grev Turegatanil kuulus talle.

„Milline maal!“ ütles Jack ja osutas suurele maalile koridoris. „Kes selle teinud on?“

„Susanne,“ vastas Charlie. „Susanne Sander. Ta on sõber. Ta on ... tundmatu.“

„Ta ei peaks olema,“ ütles Jack. Ta astus maalile lähemale. „Mulle meeldivad need detailid.“

Charlie noogutas ja meenutas, kui rõõmus ta oli olnud, kui Susanne maali talle kinkis. Talle meeldis selle juures kõik: virvendav must vesi, õitsev kirsimets ja vana punane puitmaja, kleidis ja puukotades naine kodutrepil, tüdruk tema süles, ema tütreaga. Tema ja Betty.

„Ta on tõeliselt andekas,“ jätkas Jack. „Mulle meeldivad kontrastid. Pimedus ja valgus, sügavus ja pealiskaudsus. Siin on kaks aastaaga.“ Ta osutas maali tuhmimate värvidega paremasse ülanurka. „Neil on rohkem riideid seljas,“ ütles ta ja osutas kahele seljale, mis kuulusid täiskasvanud mehele ja väikesele poisile. Mattiasele ja Johanile.

Charlie mõtles, et maali kõige kurvem osa jäi Jackil märkamata, väikesed lapsed majast vasakul, väike tüdruk ja natuke suurem poiss teineteise kõrval, mõlemal silmad kinni. Ta polnud neid ka ise kohe märganud, sest nende riided olid sama värvi kui lilled ja rohi nende ümber, sa pidid tähelepanelikult vaatama, kui tahtsid nende kehasid ja nägusid eristada.

„Kas sa õlut soovid?“ küsis Charlie ja pööras end Jacki poole.

Mees noogutas.

„Ma ei teadnudki, et tantsijaamet on nii ... tasuv,“ ütles ta, kui nad värskelt renoveeritud avarasse kööki astusid.

Charlie ei vastanud. Ta vaid peatus, keeras ringi, tõmbas endal ainsa liigutusega särgi seljast ja suudles meest.

„Kuidas sa mind tahad?“ sosistas mees, kui Charlie oli ta elutuppa vedanud. Nad komistasid ja kukkusid paksule vaibale.

„Kas see meeldib sulle?“ küsis Jack, kui nad olid endal kõik riided seljast kiskunud ja mees oli tema reite sisekülgi suudlema hakanud.

See tegi kõdi, kuid Charlie andis sosinal siiski jaatava vastuse ja soovis, et mees asuks peagi asja kallale. Ta surus sõrmed teise juustesse ja lükkas tema pead allapoole, et sündmuste käiku kiirendada.

„Sa oled kärsitu,“ pomises Jack. „See on sinust väga kärsitu.“

2

Kui nad valmis said, libises Charlie Jacki haardest välja. Sama palju, kui ta ihkas poole tunni eest mehe lähedust, soovis ta nüüd, et too kaoks. Kuid Jack polnud empaatiline mees, mõtles ta, kui too talle uuesti käe ümber pani.

„Sa pole siin kaua elanud, eks?“ ütles ta.

„Ei. Kust sa tead?“

„Ma mõtlesin lihtsalt, et sul pole kardinaid, ja sul on väga vähe asju.“

„Ma ei armasta kardinaid ja asju,“ ütles Charlie ja mõtles, mida Bettyl oli kombeks öelda.

Ma ei rända raske koormaga. Minu pagas on kerge.

Kuid lõpuks oli Betty koorem liiga raskeks muutunud ja ta põhja vedanud.

„Kas sobib, kui sa nüüd ... koju lähed,“ ütles Charlie ja tõstis mehe käe oma rinnalt.

„Nalja teed või?“ Jack ajas end istukile.

„Ei. Mul on homme tööpäev ja sa oled ometi ... abielus.“

„Mu naine on kodust ära. Mul pole kiiret. Aga muidugi. Ma lähen, kui sa tahad.“

„Kas see sobib?“ ütles Charlie. „Sa võid sohval magada.“

„Räägid sa tõsiselt?“

Charlie mõtles, et just see on meeste kojuvedamise juures suurim probleem, sul puudub nende lahkumise üle kontroll.

„Ma magan meelsamini üksik,“ ütles ta. „Ära võta seda isiklikult.“

„See kõlab väga isiklikult.“

Jack tõusis ning hakkas kiirete ja vihaste liigutustega oma riideid kokku korjama.

„Tahad teada, mida ma arvan?“ ütles ta, kui oli end rii-
desse pannud.

Charlie mõtles, et ta saab seda niikuinii teada, tahab ta
seda või mitte.

„Ma ei usu üldse, et su elu on nii fantastiline olnud. Sa
oled ... mul on tunne, et sa oled mingil moel haavatud.“

„Kas see pole mitte pisut ülepingutatud analüüs ainult sel-
lepärast, et ma tahan üksi magada.“ Charlie ajas end istukile.

„Asi pole ainult selles. Siin on ka midagi muud. Miski ei
klapi. Ma kohe tunnen seda.“

Charlie heitis selili ja sulges silmad. See oli nii tüüpiline, et
ta oli kergesti solvava amatöörsühholoogi koju toonud. Ta
ise polnud oma võimetusele teiste inimestega koos magada
eriti mõelnudki. Neil lühikestel perioodidel, kui tal oli olnud
mingisugune suhe, oli ta vältinud koosmagamist nii palju kui
sai, sest ööde kaupa ärkvel olemine muutus väsitavaks.

Charlie mõtles pidudele Lyckebos, sellele, kuidas Betty
kuhugi magama jäi ega lasknud end äratada, ärkamisele
tüdrukutetoas, joobunud hingeõhk ninna tungimas. *Kas sa
magad? Kas sa magad, väike sõber?*

„Sa eksid,“ hüüdis Charlie esikusse suunduvale mehele
järele. „Ma pole rohkem haavatud kui keegi teine.“

„Ma ei usu sind,“ ütles Jack ja lisas enne välisukse sulge-
mist: „Ja ma ei usu hetkekski, et sa oled mingi tantsija.“

Sara

„Ma ei mõista, miks ma pean sinna minema,“ ütlesin, ja pöörasin end Rita poole. Rita istus roolile liiga lähedal ja lisas kiirust iga kord, kui käiku vahetas.

„Mind hirmutab,“ ütles Rita, „et see pole sulle isegi kohale jõudnud. Kas sa ei tea, milline sa viimase aasta jooksul olnud oled?“

Ma ei vastanud.

„Nagu metslane,“ jätkas Rita. „Nagu vaimuhaige. Jaa, siin pole midagi naerda. Ma olen kõigi sind puudutavate kõnede ja toimetuste kõrvalt saanud vaevu tööd teha. Mul on ka elu, pere, mille eest hoolitseda. Mõistad, mida ma silmas pean?“

Ma noogutasin, kuigi ei mõistnud, sest Rital ei paistnud olevat kedagi peale poiss-sõbra, kellega ta peaaegu kunagi ei kohtunud. Me kaks olime teineteise lähimad sugulased ja pärast kõike juhtunut oli kohutav kuulda teda mulle, oma lihasele vennatütrele, nii hirmsaid asju ütlemas. Kumb meist õigupoolest vaimuhaige oli?

„Kõik pole ainult minu süü,“ ütlesin.

„Ära veereta süüd kellegi teise kaela,“ ütles Rita. „Sa oled ise ennast sellesse olukorda pannud. Kas pole nii?“ jätkas ta, kui ma silmi pööritasin.

Ma mõtlesin, et selles olukorras on paljutki, millesse ma end pannud ei ole. Polnud minu süü, et isa on surnud, et ema jäi koju tulemata ja et Rita mulle enda pool ulualust pakkus.

„Tee kindalaegas lahti,“ ütles Rita.

Ma avasin selle.

„Võta sigaretid välja.“

Ma kobasin esmaabikarpide ja kasutusjuhendite vahel, kuid ei leidnud sigarette.

„Pagan,“ kärkis Rita. „Nüüd on see tõbras minu sigaretide kallal käinud. Sellepärast ma temaga koos elada ei saagi. Ta ei tee vahet minu ja oma asjadel.“

„Mul on,“ ütlesin.

Me peatusime puhkealal. „Kas sul külm ei ole?“ küsis Rita ja nookas mu särgi poole, mis paljastas pool kõhtu. Ta oli püüdnud mind veenda midagi muud selga panema, ükskõik mida, peaasi, et ma ei näeks välja nagu mingi lõbutüdruk, kuid selles kohas võisid nad mind vastu võtta sellisena, nagu ma olen.

„Sa ei lähe suvepuhkusele,“ jätkas Rita.

Ma ütlesin, et tean seda. Siis hakkasin mõtlema isa suveplaanidele. Ta rääkis ikka, et viib mind valgetele randadele ja palmide alla, sinna, kus on kookospähklid ja kristallselge vesi. Sellest oli tükk aega möödas, kui uskusin, et me tõepoolest sõidame kuhugi, kuid mulle meeldis sellegipoolest kuulda teda sellest rääkimas. Ta tegi seda nii veenvalt, et mulle tundus peaaegu, nagu oleksingi seal. *Sina ja mina palmi all. Mina joon külma õlut ja sina ... midagi muud. Valge liiv ja türkiissinine vesi ja ei ühtki hingelist nii kaugele, kui silm seletab.*

„Ma müün maja maha,“ ütles Rita ja kustutas koni. „Pole vähimatki põhjust seda alles jätta. Raudselt leidub mõni sakslane või norrakas, kes selle kõva raha eest ära ostab. Kuid ma pean selle kõigepealt puhtaks kasima ja see võtab aega, arvestades kõike, mis ta sinna kokku jõudis kuhjata.“

Ma nägin silme ees, kuidas Rita ja tema sõbrad maja tühjendavad. Nad irvitavad vanade jõulukardinate üle, mis on aastaid kõõgiakna ees olnud, tunnevad vastikust kusehaisu pärast tualetis ja pöörivad silmi kogu kola peale, mida isa ära viskamast keeldus. *Kuidas saab nii elada?* Mõtted ajasid mind raevu.

„Ta oli lõpuks nagu mingi prügikorjaja,“ ütles Rita.

„Tal oli lihtsalt raske asju ära visata,“ ütlesin, ja mõtlesin purkidele täis pudelikorke, katkisi välgumihkleid ja vanu münte.

„Täpselt,“ ütles Rita. „Aga nüüd pean mina kõik joonde ajama.“

„Mul on kahju, et ta sulle oma suremisega nii suure koorma õlule pani.“

„Ma ei mõelnud nii,“ ütles Rita.

Ütlesin, et tahan lihtsalt tagasi koju sõita, et ma tahan ise enda eest hoolitseda. Aga ma ei saa, ütles Rita. Ma ei saanud elada nagu mingi Pipi Pikksukk. Keegi pidi minu eest hoolitsema.

Miks?

Kahel põhjusel. Esiteks käitusin ma destruktiivselt. Ja teiseks ei olnud mul kohvritäit kuld münte.

3

Charlie ärkas enne äratuskella helinat. Ta lamas sohval alasti, ainsaks katteks õhuke tekk. Kurk kuivas ja hingetoru pitsitas. Ta tõsis, tõmbas põrandal vedelenud särgi selga ja läks kööki.

Õhupuhasti riitulil oli alkomeeter. Ta puhus ja nägi kergendust tundes, et tulemus oli null. Mõne kuu eest oli ta päev pärast väljaskäimist puhuma sattunud ja tal vedas, et ta puhta nahaga pääses. Ta ei kavatsenud enam riskida.

Ta võttis sertraliinipurgi ja neelas koos suure veelonksuga neli tabletti. Pooleteise aasta eest oleks ta doosi kahekordistanud, sajalt kahesajale milligrammile, ja välismaailmast veel kaugemale libisenud. Praegu võttis ta maksimumdoosi, oli retsepti välja kirjutanud arst öelnud. Kui see ka ei aita ...

Ta polnud küsinud: mis siis saab? Sest ta teadis, mis meetodid kasutusse lähevad, kui miski muu enam ei aita.

Kõrvaltoimed olid pärast annuse suurendamist aina hullemaks läinud. Ta higistas, ei saanud und ja mälu aina halvenes, kuid selle kõigega võis ta leppida, kui vaid hullemast ärevusest pääseb.

Külmikus oli joogijogurt, mille ta sundis end ära jooma, et iiveldust leevendada. Alles siis, kui imelikku järelmaitset tundis, vaatas ta pudelilt säilivusaega ja nägi, et parim enne tähtaeg oli möödunud peaaegu nädala eest.

Veerand tundi hiljem seisis ta liftis teel garaaži ja mõtles, kui palju kergem elu kõigest hoolimata oli, kui tal oli veel raha. Ta ei pidanud täistuubitud tänavail parkimiskohti otsima ega talvel aknaid puhtaks kaapima. Rahulolu sellest, et sul oli rohkem, kui sa vajasid, peitus tõepoolest piasjades.

„Charline?“

Pagan, mõtles Charlie, kui kimedat häält kuulis. Ta pööras end naabri poole. Dorothea oli kevade saabumisest hoolimata seljas kasukas, mis ulatus pahkludeni.

„Kui asi on paberikottides, mis ma ukse taha panin, siis need on nüüd minema viidud,“ ütles Charlie.

„Asi ei ole selles.“

„Kas me ei võiks sellest hiljem rääkida?“ küsis Charlie.
„Ma lähen tööle.“

„Asi on selles, et ... sa vead siia öösiti võõraid mehi,“ jätkas Dorothea. „Paljud ühistus leiavad, et see on probleem.“

Charliel hakkas külm, seejärel palav. Ta oli Betty. Polnud vahet, et maastik oli teine. Tema oli Betty ja Dorothea oli külarahva pilgud, külastus koolist, petetud koduperenaiste sõim.

Me ei hooli neist, kallid. Me ei näe neid, me ei kuule neid. Pea püsti, ja vaata otse ette.

„Mis mõttes?“ ütles Charlie ja vastas Dorothea pilgule.
„Mis mõttes on see probleem?“

„Sellest peaksid sa ise aru saama,“ ütles Dorothea. „Me lihtsalt ei tunne end siin turvaliselt, kui trepil pidevalt trambitakse ja jumal teab kellel on uksekood.“

„Kust sa võtad, et need on jumal teab kes, et need pole mu sõbrad?“

„Ma ei tunne su kombeid, Charline, kuid ma leian, et see ei sobi. Äkki suhtled sellisel juhul nende sõpradega päevasel ajal? Ma räägin siin kõigi ühistuliikmete eest.“

„Äkki tervitad siis kõiki ühistuliikmeid minu poolt,“ ütles Charlie.

Dorothea noogutas.

„Ma kutsun koju, keda tahan, ja siis, kui tahan. Ja mind ei huvita, mida arvavad sellest inimesed, keda ma ei tunne. Mind ei huvita. Kas sa võiksid neile seda edasi öelda?“

„Sa võid järgmisel koosolekul seda neile ise öelda.“

„Ma ei saa tulla,“ ütles Charlie. „Mul tuli midagi ette.“

„Kust sa seda tead? Me pole veel kuupäevagi paika pannud.“

Charlie mõtles ühistu eelmisele koosolekule, tundidepikkusele kaagutamisele jalgrataste ja panipaikade, uksekoodide ja trepikoja puuduliku koristamise pärast. Küll kisasid lapsed sisehoovis liiga valjult, küll saalisid võõrad värava taga, küll oli hekk kastmata jäetud.

„Kõik peavad tulema, Charline, meil on väike ühistu, mis ...“

„Kas seadus näeb seda ette?“ küsis Charlie. „Et kõik peavad koosolekutel käima?“

Dorothea heitis talle pahase pilgu ja ütles, et selles ühistus käivad kõik koosolekutel, nii on see alati olnud. Siis keeras ta ringi ja läks vihasel sammul oma auto juurde.

Charlie mõtles jälle Bettyle.

Me ei hooli neist. Me ei kuule neid, me ei näe neid. Pea püsti.

Charlie oli näinud pilke ja kuulnud sosinaid. Mõnikord arvas ta end suutvat mõtteid lugeda, mõtteid selle kohta, et tütar on sama hull kui tema ema.

Charlie oli püüdnud teha Bettyst samasugust ema nagu kõik teised, sellist, kes ei kutsu koju suvalisi inimesi ega pidutse nii palju. See võis olla isegi ohtlik. Kuid Betty vaid naeris. Ta ei mõistnud, kuidas ta võis saada nii kriitilise ja umbuskliku väikese lapse.

Ja kui sularaha ja viin olid otsa saanud ja Betty üleskrvivatud rõõmsameelsus hajunud ja ta lamas sohval ja jõllitas enda

ette, kutsus ta Charlie enda juurde ja ütles, et oleks pidanud teda kuulama. Ta oleks pidanud kuulama, sest Charlie oli maailma targim inimene ja Betty täielik lollpea. *Sinu ema on kahjuks idioot, Charline.*

Dorothea sõitis mööda, vajutas gaasi ja heitis talle viimase pilgu.

Charlie naeratas. Ma olen immuunne, mõtles ta. Mind ei koti. Ja siis oli see tunne jälle tagasi, väike tänulikkusesäde, et ta on Betty Lageri tütar.

4

Auto. See nägi välja, nagu oleks keegi selles elanud. Papptopsid, särgid ja kirjad olid kõik läbisegi. Miks ta üldse ei koristanud? Miks oli kõik see, mida teised paistsid automaatselt tegevat, talle nii raske?

Alles siis, kui ta garaazist välja sõitis, meenus talle, et oli lubanud Andersi peale võtta. Mees elas vaid kaks tänavat eemal ja tema auto oli paranduses.

Kui ta mehe ukse taga ootas, nägi ta väljumast perekonda: ema, isa ja kolmeaastast tütart. Emal oli kõhu peal kandelina beebiga. Charlie vaatas neile järele, kui nad oma teed läksid. Mis tunne oli niimoodi elada? Hankida endale kaks omaenda koopiat? Käia balletitundides, lastevanemate koosolekutel, pereõhtusöökidel? Kas nii oleks läinud ka tema ja Johaniga, kui ...?

Ära ilusta asju, kuulis ta oma peas Betty häält. See paarisuhte värk ei ole meie jaoks, pealegi läheb see kõik niikuinii põrgusse. Ühel või teisel moel juhtub see alati.

Kuid seal nad jälle olid – ema, isa, lapsed – ja Charliel hakkas korruga kurb, et elu, või mis see ka ei ole, oli teda sel määral rikkunud, et ta ei suuda iial teise inimese kaudu õnne ja turvatunnet leida. Polnud vahet, kas see kõik on kujuteldav, võlts või lõpeb niikuinii. Ta oleks tahtnud sellesse uskuda, kasvõi ainult hetkeks.

„Küll sul on siin kena,“ ütles Anders ja võttis põrandalt pruunikstõmbunud banaanikoore. „Kuidas sa sellist korralagedust talud?“

„Ma ei talugi.“